

პროლეტარებო ყველა ძვენიცა, შეერთდით!

№ 2
(6563)

1980 წ.
იანვარი,
სუთუაბათი.
ფასი 8 კაპ.

საპატრვალოს სსრ მიწისებრთა საბაოტან არხეაული ფიკაულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბაოტს ორგანო

Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

გაზეთი გამოდის
1984 წლის
13 აპრილიდან

მთლიანად გადახალისდა ვ. ი. ლენინის სახელობის ცენტრალური სტადიონი, რომელიც ოლიმპიადის 80-ის მთავარი სპორტული სარბიელი გახდება. რეკონსტრუირებულია დიდი და პატარა სპორტული სარბიელი, ხაცურაო აუზი, სპორტის სახალე (სურათზე წევით).

შანტასტური გაფორჩნილი ყვავილი თუ გიგანტური კიბორჩხალა? ასეთ ასოციაციებს იწვევს ლუწის უკულაზე „ახალგაზრდა“ სპორტული ნაგებობის არქიტექტურა — „დრუბას“ უნივერსალური სპორტული დარბაზი. მოსკოვის ოლიმპიადის დღეებში აქ ფრენბურთელთა შეჯიბრებში გაიმართება (სურათზე ქვევით).

ერთი სიტყვით, ქვეყნის მთავარი სპორტული კომპლექსი მზად არის XXII ოლიმპიადისთვის.

საკების ფოტოები.

წელი ახალი, ოლიმპიური

წელი ახალი — 1980...

წელი ახალი — ოლიმპიური... მტკიცე ნაბიჯით შემაბიჯა მან თვალუწვდენელ საბჭოთა სახელმწიფოს მიწა-წყალზე. მხრებგამოლილსა და მოღმარეს ბედნიერება, ბარაქა და სიხარული მოაქვს მას 262-მილიონიანი საბჭოთა ადამიანებისთვის, ახალი ცხოვრების, კომუნისმის მშენებელთათვის.

დაბ, ოლიმპიური წლის სტარტი მიცემულია — შუშუნა შამპურით დაღლით 1980 წლის მობრძანება. და აი, ახალ კალენდარზე უკვე მესამე ფურცელს მივადექით: 1980 წლის 3 იანვარი. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ XXII საზაფხული ოლიმპიური თამაშების გახსნამდე 198 დღე დარჩა.

გულმოდგინდ ემზადება ჩვენი სამშობლოს დედაქალაქი მოსკოვი ამ უდიდესი სპორტული ფორუმისათვის, რომელსაც საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდიანამ აშხანაგმა ვ. ი. ბრეჟნევმა „საერთაშორისო ცხოვრების უმნიშვნელოვანესი მოვლენა“ უწოდა. მაგრამ ემზადება არა მარტო მოსკოვი, ემზადება მთელი საბჭოთა ხალხი — ჩვენი ხომ სოციალისტური ქვეყნების დიდი თანამეგობრობიდან პირველებს გვეძლევა უფლება გუამასპინძლოთ ოლიმპიური თამაშებს.

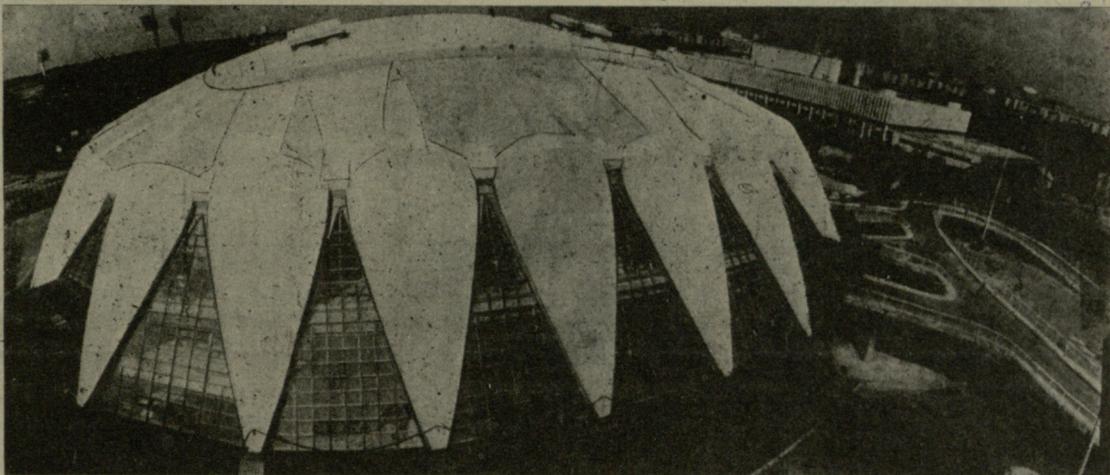
„მოსკოვი ერთ დღეში არ აშენებულა“ — უთქვამთ და მართლაც ოლიმპიური მოსკოვის მზადება პლანეტის ხუთივე კონტინენტის უდიდეს სპორტსმენთა დიდ ასპარეზალ კარგა ხანია დაიწყო. შეიძლება ითქვას იმ დიდულ, როდესაც ჩვენში ოლიმპიური სპორტული ნაგებობა გააჩნდა, ამ უკანასკნელ 75-ე სესიამ XXII ოლიმპიადის დედაქალაქად მოსკოვი დაასახელა.

ეს იყო 1974 წლის 23 ოქტომბერი. 5 წელიწადი კი არც ისე დიდი დროა ისეთი გრანდიოზული სპორტული ობიექტების აგებისათვის, როგორც თანამედროვე ოლიმპიადის მოთხოვნები. მაგრამ საბჭოთა ადამიანებისათვის, პირველ რიგში მოსკოველებსათვის, რომლებიც სძინელებს არასოდეს უშინდებიათ, ეს სავსებით საკმარისი აღმოჩნდა... ჩვენი ქვეყნის დედაქალაქს ბევრი შესანიშნავი სპორტული ნაგებობა გააჩნდა, ამ უკანასკნელ 2-3 წელიწადში კი ახალიც შეიქმნა — „დრუბას“ უნივერსალური დარბაზი, ცსკა-ს სპორტული კომპლექსი, სასტუმრო კომპლექსი ოზმალოვოში, სულ ახლახან კი გადახურ-

ლი ველტრეკი კრიოლტსკოეში. — „ახლა ჩვენი... მოსკოვის ოლიმპიური ასპარეზობის ზღურბლზე ვდგავართ. ეს მარტოოდენ სპორტული კი არა, პოლიტიკური ღონისძიებაც არის“ — თქვა საქართველოს პარტიული აქტივის კრებაზე 1979 წლის 26 ივნისს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატმა, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდიანამ აშხანაგმა ე. ა. შევარდნაძემ.

ამ სიტყვების მნიშვნელობა კარგად ესმით ჩვენი რესპუბლიკის ფიზკულტურულ-სპორტული მუშაკებს, სპორტსმენებს, მწვრთნელებს, ბაზების ხელმძღვანელებს. განსაკუთრებით დიდი პასუხისმგებლობა ეკისრებათ ბაკურთანს, ლესელიძის, გუბას, გალის, სოხუმისა და თბილისის სპორტული ბაზების მუშაკებს, რომლებმაც წლებულს ლეკ-პლესიდისა და მოსკოვის ოლიმპიადების წინ უნდა მიიღონ ჩვენი ქვეყნის ოლიმპიური ნაჭრები გუნდები სათხილამურო რბოლებში, ორჭიშკი, ბიატლონიში, ნიჩბოსნობაში, მძლეობისა და სხვა. ყველა სპორტსმენს თავიდანვე უნდა შეეუქმნათ გარჯისა და დასვენებისათვის ყველა აუცილებელი პირობა, რომ იტყვიან, შეეფქმნათ გავხალისეთ მათი მზადება ამ დიდი სტარტებისათვის.

ცხადია, საბჭოთა კავშირის ოლიმპიური გუნდების კანდიდატთა შორის სხვებთან ერთად საქართველოს სპორტსმენებიც ემზადდებიან. ასეთები — მოსკოვის ოლიმპიადის კანდიდატები — დღეს 100-ზე მეტია ჩვენი რესპუბლიკაში. მათი მზადების (ამ ეტაპზე ისინი უმთავრესად ინდივიდუალური უმჯობესი გარჯის შობენ) მალალი ნაყოფიერებისათვის საქართველოს სპორტკომიტეტში შექმნილია ოლიმპიური მზადების შტაბი, რომელიც ობიექტურულად წყვეტს ოლიმპიელებს გარჯისთვის ყველა საჭირო საკითხს. ბუნებრივია, არც ჩვენი საუკეთესო სპორტსმენები არიან გულმოდგინდები. თემურ ხუბულური, სილა გუნა, ლიანა ცოტაძე, რამაზ ხარშილაძე, პეტრე ჩევალოვი, პაატა შამუგია, ოთარ გაბელია, რამაზ შენგელია და სხვები გულმოდგინდ ემზადებიან მოსკოვის სტარტებისათვის, ამთავითვე უყარაინ საფუძველს მომავალ გამარჯვებებს საბჭოთა სპორტის, სპორტული საქართველოს სადღეებლად და სასიხარულოდ. ფეხბედნიერი იყო ჩვენი მიწა-წყალზე ახალი, ოლიმპიური 1980 წელი!

გაეარჯვეულებს — საზურაბი

მოსკოვის თამაშებს მიუძღვნა თავისი საერთაშორისო ოლიმპიური ვიქტორია ქურნალმა „სოვეტსკაია უეზნიანა“, რომელიც 14 ენაზე ეგზავნება მსოფლიოს 124 ქვეყნის ხელის მომწერებელს.

ჩვენი მკითხველებს შევთავაზებთ 10 შეკითხვა, რომლებიც ეხებოდა ოლიმპიადებში საბჭოთა სპორტსმენების მონაწილეობის ისტორიას, მათს წარმატებებს, აგრეთვე, საკითხებს, რომლებიც დაკავშირებული იყო მოსკოვის თამაშებთან, — განაცხადა ქურნალის პასუხისმგებელმა მდიანამ ლ. კულიკოვამ.

უნდა ითქვას, რომ ვიქტორინის შედეგებმა ყველა მოლოდინს გადააჭარბა. აღიარებულ სპორტის მცოდნეთა მთავარი წილისათვის — მოსკოვის ოლიმპიური თამაშების საზურაბისთვის იბრძოდა 64 ქვეყნის 8242 ჩვენი ქურნალის მკითხველი.

ქურნალის წევრებს, რომელთაც მეთაურობდა სახელგანთქმული ტანმთავარჩიშე, ოლიმპიური ჩემპიონი ლიუდმილა ტურნიშვივა, ძალიან მოეწონათ გარბის, მონაწილეობის, ბულგარეთის, კუბის, ინდონეზიის, ვენესუელის, ეკვადორის, პერუს, ეთიოპიისა და სხვა ქვეყნების მკითხველთა მრავალიცხოვანი პასუხები. ბევრმა გამოგზავნა რუსულ ენაზე დაწერილი ლამაზად, მხატვრულად გაფორმებული წერილები.

აი რამდენიმე მათგანი: „ოლიმპიადის 80-ს ვუსურვებ დიდ წარმატებას. დაე, იგი ემსახუროს ხალხთა შორის მშვიდობის განმტკიცების საქმეს“ — პიტერს ჩონი (მელგია). „ვისურვებდი, რომ მოსკოვის ოლიმპიადის დროს გან-

ბორციელდეს ის კეთილშობილური მიზნები, რომლებიც თან ახლავს ხოლმე მსოფლიო ოლიმპიურ მოძრაობას, რისთვისაც იბრძვის დიდი საბჭოთა კავშირი. ამ მიზნებიდან მთავარი არის მშვიდობა და ხალხთა შორის მეგობრობა“ — ვაზვან ალქანჯა (სირია). „მთელი გულით ვუსურვებ ოლიმპიადის 80-ის საორგანიზაციო კომიტეტს, მთელ საბჭოთა ხალხს დიდ წარმატებებს“ — ხონე ალბერტო ბარახოვა (კოსტა-რიკა).

ვიქტორინაში გაიმარჯვეს კალიანი სინზა (ინდონეზი), ისაბელ მენდეს კარვალიომ (კუბა) და იტალიიდან მოსულმა კოლექტიურმა ნაშრომმა, რომლის ავტორები არიან დანიელა მატური, სტეფანო ძანონი, არმანო პელოზო (ისინი თავად გაარჯვევენ ერთი საზურაბის მფლობელებს).

გამარჯვებულები მიიღებენ მოსკოვის ოლიმპიადის ტურისტულ საზურაბს.

პაღრაპი

ბასტინენი. ინგლისის ამ ქალაქში მიმდინარე ტრადიციულ ტურნირში ჯერჯერობით წარმატებით გამოდიან უ. ანდერსონი (შვეიცია) და მასპინძელი ჯ. სპილმენი—3,5-3,5 ქულა ოთხიდან.

ორ საბჭოთა მოჭადრაკეს — მოსკოველ ს. მაკარიჩევსა და თბილისელ თ. გიორგაძეს შესაბამისად 1,5 და 1 ქულა აქვთ, მაგრამ მათ მხოლოდ 3-3 პარტია ითამაშეს.

განთარაქე

რომელიც მძლეოსნობის სამყაროში ცნობილია „სან-სილვესტრეს კორილის“ სახელწოდებით. ასპარეზობაში მონაწილეობდა 154 სპორტსმენი. მათგან ყველაზე სახელოვანი იყო ოთხგზის ოლიმპიური ჩემპიონი ლავ ვირენი (ფინეთი), რომელიც... მეთექვსმეტე ადგილზე გამოვიდა. ფინიში მიუსული იყო სპორტსმენიდან პირველი 25 25 წლის ამერიკელი პერბ ლინდსეი. მეორე ადგილზე პორტუგალიელი ქოლე სენა, მესამეზე — ამ შეჯიბრებაში სამგზის გამარჯვებული ვიქტორ მორა (კოლომბია). ქალთა შორის გარბენი ზედინე მეიორე 20 წლის ამერიკელმა სტუდენტმა დანა სლეიტერმა.

იმართა. მეორე ადგილზე ფინელი პიკონენი, მესამეზე — ნორვეგიელი სეტრე. საბჭოთა სპორტსმენთაგან საუკეთესო იყო ლენინგრადელი ვლადიმერ ვლასოვი — მეცხრე ადგილი. ორი ეტაპის გამო შეჯიბრებას ნოიპერი ლიდერობს, მეორე ადგილზე გროიერი (ავსტრია), მესამეზე — სეტრე. ვლასოვს ჯერჯერობით მეშვიდე შედეგი აქვს.

ფინიში. იემენის სახალისი დემოკრატიული რესპუბლიკის დედაქალაქში გაიმართა საინტერესო ამხანაგური მატჩი. ადგილობრივ სპორტულს „ალ-მინას“ (ეს გუნდი ქვეყნის ჩემპიონატში გამოდის) ჯიჯბურთელები შეხვედნენ ამ ქვეყანაში მომუშავე საბჭოთა მოჭადრაკეების სპორტულ კოლექტივების წევრებს. ჩვენი გუნდი გააძლიერეს აქ გასტროლებზე მყოფ ანსამბლ „ორბას“ წევრით, საქართველოს დამსახურებული არტისტთ თ. დავითაიათ და სომეხი ქონგლიორით ს. პეტროსიანი.

თამაში დამთავრდა ფრედ — 1:1.

ოლიმპიური პანორამა

მოსკოვის XXII ოლიმპიადის დასრულება 1980 წ.

„არენა“ — მოსკოვის თამაშებს

პარიზი. „მოსკოვის ოლიმპიური თამაშები უმკველად წარმატებით ჩატარდნა. მჭერა, რომ ეს იქნება ბრწყინვალე სპორტული ასპარეზობა.“ — საქდისის კორესპონდენტს განუცხადა ფრანგული ფორმის „არენის“ სავარჯიშო კავშირების დირექტორმა ქ. ქანერტმა.

— ვინახულე რა ოლიმპიური მოსკოვი, — თქვა მან, — შესაძლებლობა მქონდა გავცნობოდი საბჭოთა დედაქალაქში განაღებულ ოლიმპიადისთვის მზადებას. განსაკუთრებით ღრმა შთაბეჭდილება დატოვა ოლიმპიურმა სოფელმა — სპორტსმენებისთვის განკუთვნილია შესანიშნავი კომპლექსი.

ჩვენი ფორმა, — განაცხადა ქ. ქანერტმა, — დიდი ხანა კარგად მოკიდებულაშია საბჭოთა სპორტულ ორგანიზაციებთან, სისტემატურად ავითარებს კავშირს სსრ კავშირის სპორტკომიტეტთან.

დადებულა კონტრაქტის საფუძველზე „არენის“ ფორმა ასრულებს მოსკოვის ოლიმპიადის შეკვეთას ტანსაცმლისა და ფეხსაცმლის მიწოდების საქმეში. სხვა ორ ფორმისთან ერთად, იგი ამზადებს ოლიმპიურ ფორმას ოფიციალური პირებისთვის, მსაჯებისთვის, ტექნიკური მუშაკებისა და გიდებისთვის.

თანამშრომლობის მიზნით შექმნილი ორი ქვეყნის სამუშაო ჯგუფი მოქმედებს სრული თანხმობით. მან დაამუშავა და დაამტკიცა ოლიმპიური ტანსაცმლის ყველა მოდელი და უკვე შეუდგა ზოგიერთი სახის პროექტის გამოშვებას.

„მჭერა, — სთქვა ბოლოს ქ. ქანერტმა, — რომ მოსკოვის თამაშები ჩინებულად მომზადდება და ჩატარდება.“

უნგრელთა წვლილი

ბუდაპეშტის ელექტროაქუსტიკის ქარხანა „ბეაგისთვის“ მოსკოვის ოლიმპიადის შეიქმნა თქვას, უკვე დაიწყო. საწარმომ წარამატებთ შეასრულა მიმდინარე წლის გეგმა, ძირითადად დაამთავრა ოლიმპიური ობიექტებისთვის მოწყობილობათა მიწოდება.

„ბეაგი“ 1980 წლის თამაშების ოფიციალური მიმწოდებელია. იგი ამზადებს მოწყობილობებს საკონტრაქტო ჩიხურებისთვის. ამ საწარმოს მარკით აღიჭურვება კომენტატორთა 1200 ჯიხური. ამას გარდა „ბეაგის“ პროდუქცია უნგრეთის სხვა ქარხნების საწარმოსთან ერთად დაიდგება ოლიმპიური ტელერადიოცენტრის 1700 საპარატოში და მოძრავ სატელევიზიო სადგურებში.

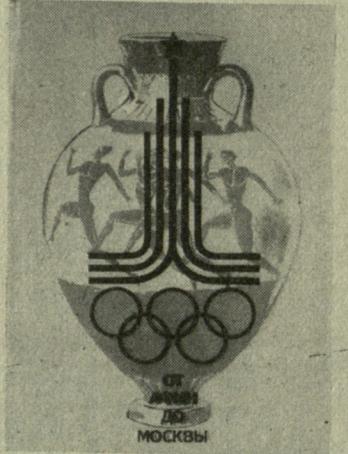
ამ საწარმოს მიერ გამოშვებულ მოწყობილობათა დიდმა ნაწილმა წარმატებით ჩააბარა გამოცდა სსრ კავშირის ხალხთა VII სპარტადაზე და მაღალი შეფასება დაიმსახურა.

„ბეაგი“ უნგრეთის ერთადერთი საწარმო როდია, რომელიც მოსკოვის ოლიმპიადის აქედის აღჭურვილობას. „გემ-ვილესში“, „ფოკიდემში“, „რაგისში“ დამზადებული სამსაჯო-საინფორმაციო ტაბლო ოლიმპიურ ასპარეზობათა ყველა საინტერესო ბრძოლის ნახვამი დაეხმარება მყურებლებს. ქარხნების „ფემ“, „ორონისა“ და „ელექტრონიკის“ აპარატურა განახორციელებს მოსკოვიდან ბეგრ ქვეყანაში სხვადასხვა ენაზე გასმობადი 20 სატელევიზიო პროგრამის გადაცემას.

საკდისის კორ. ბულაბეშტი.

პაცობრიობის ისტორიაში ყველაზე დიდი სპორტული ფორუმებისადმი — ოლიმპიური თამაშებისადმი მიძღვნილ ლიტერატურას (ალბომები, წიგნები, ბროშურები და სხვა) ჩვენი სპორტული წიგნის მოყვარულთა თაროებზე უკვე კარგა მოზრდილი ადგილი უკავია. საკმარისია ითქვას, რომ მარტო ხუთგოლიანი სიმბოლიკით გამოცემული სქელტანიანი ალბომები ოლიმპიადებით დაინტერესებულთა — ზოგიერთი ფიზიკულტურული მუშაკის, მწვრთნელის, სპორტსმენისა თუ ჟურნალისტის საშინაო ბიბლიოთეკებში სამ ათეულზე მეტს აღწევს. ამ რიცხვში შედის უცხო ენებზე გამოცემული (ბერლინში, ვარშავაში, პრაღაში, ჰელსინკიში, ლაიპციგში, ერფრუტში და სხვა) უხვად ილუსტრირებული ალბომებიც.

ამ გამოცემათაგან განსაკუთრებული აღნიშვნის ღირსია გამოცემლობა „ფიზკულტურა ი სპორტის“ მიერ მომზადებული „გზა ოლიმპიადისაკენ“ „მოსკოვი გიწვევთ...“ „ოლიმპიური წელი“ (1956

წლიდან დაწყებული, უკვე ექვსი ასეთი კრებული გამოვიდა) და ლაიპციგის გამომცემლობა „ედითციონის“ მიერ გამოშვებული დოქტორ ჰეინც შიომბელის „ოლიმპია და მისი თამაშები“.

მაგრამ თამაშად შეიძლება ითქვას, რომ დღემდე ჩვენს ქვეყანაში გამოცემული ოლიმპიური ალბომებიდან აშკარა უპირატესობა უნდა მივიანიოთ ახლახან გამოსულ სქელტანიანი ალბომს „ათენიდან მოსვლამდე“.

გამომცემლობა „ფიზკულტურა ი სპორტის“ მიერ მომზადებული ამ 270-გვერდიანი კრებულის (მას „ოლიმპიადის-80“-ის სპორტანიატიკო კომიტეტის დიბლომი მიენიჭა) ავტორი-შემდგენელია ამავე გამოცემლობის ოლიმპიური რედაქციის გამგე, ახალგაზრდა სპორტული ჟურნალისტი ვალერი შტეინბახი.

ავტორსა და ალბომის შემქმნელ მთელ კოლექტივს (რედაქტორი ს. ზამულა, მხატვარი ო. აიზმანი, მხატვრული რედაქტორი ა. ლიტვინევი, ტექნიკური რედაქტორი ნ. სუროვიცკი) მონდობა და სიყვარული არ დაუშურებიათ. ალბომის კეთილმოძღვრისა და მშვიდობის კეთილმოძღვრისათვის მისცეს მთელი ძალისხმევა და მშვიდობის კეთილმოძღვრისათვის მისცეს მთელი ძალისხმევა.

ეს ალბომი უმთავრესად გამოწვეულია იმით, რომ ოლიმპიური თამაშები განასხიერებს მსოფლიო სპორტის საუკეთესო ტრადიციებს. იგი პირველად ტარდება სოციალისტურ სახელმწიფოში, რომელთანაც კონკრეტული გულწრფელი სიმპათიებით არიან განწყობილი. — საქდისის კორესპონდენტთან საუბარში განაცხადა კონგოს ერაგნული ოლიმპიურ-კომიტეტის თავმჯდომარე რ. იატამი.

მან თქვა, რომ კონგოს სპორტის ისტორია იწყება 1950 წლი-

დან დასრულდა ოლიმპიური თამაშების დასრულებამ და სიყვარული არ დაუშურებიათ მასზე მუშაობისას. ალბომი ოფსეტური წესითაა დაბეჭდილი მაღალხარისხიანი ცარცის ქალაქზე ვენის სტამბა „გლობუსში“ 45.000 ეგზემპლარად.

ფიზკულტურა ი სპორტის (კოლენკორის სქელ ყდას ცელოფანის სუბერი აქვს გადაკრული). პირველ გვერდზე ამხანაგ ლ. ი. ბრევერის სიტყვებს ცვითხულობთ: „საბჭოთა კავშირი მხარს უჭერდა და კვლავაც დაუჭერს მხარს თანამედროვე ოლიმპიურ მოძრაობას. ახლა საბჭოთა ადამიანები მოსკოვის 1980 წლის ოლიმპიადის ამზადებენ და ყველაფერს გააკეთებენ იმისათვის,

„ათენიდან მოსკოვამდე“

რათა იგი მაღალ დონეზე ჩატარდეს, ახალი იმპულსები მისცეს მეგობრობისა და მშვიდობის კეთილმოძღვრის იდეებს.“

„ციტიუს, ალტიუს, ფორტიუს“ („სწრაფად, მაღალ, ძლიერად“) — ოლიმპიზმის ეს ყველაფერის ცნობილი დევიზი აწერია გემოვნებით შესრულებულ სამ ფრად ილუსტრაციას, რომლებიც დიდი დინამიზმით გამოირჩევიან. თანამედროვე ოლიმპიადების მამამთავრის, ცნობილი ფრანგი საზოგადო მოღვაწის პიერ დე კუბერტენის კეთილმოძღვრის სახე გვიმხვრს მისი პორტრეტიდან, რომელიც თან ახლავს თანამედროვე ოლიმპიური თამაშების ჩამტარებელი ორგანიზაციისადმი მიძღვნილ მასალას, აქვეა სოკის დამფუძნებლის, მათ შორის რუსეთის წარმომადგენლის, გენერალ ალექსი ბუტოვიცის ფოტოსურათიც, რომელიც, როგორც ცნობილია, მხურვალედ უჭერდა მხარს კუბერტენის წამოწყებას.

ალბომის პირველი თავი ეძღვნება 1896 წელს — პირველ ოლიმპიურ თამაშებს (ათენი, 6-15 აპრილი). შემდეგ მოდის 1900 წელი — II ოლიმპიადის, პარიზი... 1904 წელი, სენტ-ლუისი და ა. შ. 1980 წლის მოსკოვის XXII ოლიმპიური თამაშამდე. ცხადია, ჩვენ არ შეგუდებით აქ ყოველ მათგანზე თხრობას ან თუნდაც ჩამოთვლას. ვიტყვი მხოლოდ, რომ ყველა თავს თამაშების საინტერესო აღწერილობასთან ერთად თან ახლავს ოფიციალური პლაკატი — აფიშის, მედლის, საფოსტო მარკებისა და თვით შტემპელების ფოტოილუსტრაციები, გამარჯვებულთა პორტრეტები და მედიონების ამსახველი მომენტები.

ნაშრომის ერთ-ერთ მთავარ ღირსებად უნდა მივიჩნიოთ ისიც,

რომ ოლიმპიადების კარგად ცნობილ ფოტომასალებთან ერთად შემდგენელს გამოუყენებია საკმაოდ ბევრი სურათი, რომელიც საერთოდ არ იყო ცნობილი საბჭოთა მკითხველებისათვის. ესენია პირველი რიგში: შეჯიბრება ძველ პარიზში ეიფელის კოშკის ქვეშ, მასაჟი სტარტის წინ, საწინების ტყორცნაში გამარჯვებული კანადელი ეტიენ დემარტო, მართონელის შხაბი, ქალთა კრივი, ტანმოვარჯიშეთა საჩვენებელი გამოსვლები ცოცვაში, ზამთრის I ოლიმპიური თამაშების გახსნაზე შამონიში 1924 წელს, ჯონი ვაისმილერის („ტარზანი“) „ოქროს“ გაცურვა. სონია ჰენის გამოსვლა ზამთრის III ოლიმპიური თამაშების (1932 წელი) დედაქალაქის ლეიკ-პლეისიდის სტადიონზე საზღვიო ცერემონილის დროს და ა. შ.

1952 წელს, როგორც ცნობილია, საზაფხულო ოლიმპიურ თამაშებზე (ჰელსინკი) 69 ქვეყნის სპორტსმენთა შორის პირველად გამოჩნდნენ საბჭოთა კავშირის წარმომადგენლები და იმთავითვე მოიპოვეს საყოველთაო აღიარება. პირველი ოლიმპიური ოქროს მედალი ჩვენს ათლეტებს შორის მოიპოვა ბადროს მტყორც-

ნელმა ნინო რომაშკოვამ (პონომარიოვი). მეორე ნინოს — მსოფლიო რეკორდის, თბილისელ ნინო ლუმაძეს მხოლოდ ბრინჯაოს მედალი ზედა წილად. ალბომში ვხვდებით ოლიმპიური ჩემპიონების, ტანმოვარჯიშეების მარია გორხოვსკაიას და ვიქტორ ჩუკარინის, მოჭიდავე იოჰანეს კოტასის, ნიჩბოსან იური ტიუკალოვის, მსროლელ ანატოლი ბოგდანოვის ფოტოსურათებს ჰელსინკის სპორტულ სარბიელზე.

სწრაფად მიჰქრის სათხილამურო 10-კილომეტრიანი რბოლის ტრასაზე ლიუბოვ კოზირევა (ბარანოვა) — პირველი საბჭოთა ოლიმპიური ჩემპიონი ზამთრის სახეობებში. ეს იყო 1956 წელს, კორტინა დამპეცოში (იტალია), სლაც საბჭოთა მთხილამურეების დეკორატივის, პოკესტების დეპუტე შედგა ზამთრის ოლიმპიადებზე.

...ფურცელი ფურცელს მისდევს, ოლიმპიადის — ოლიმპიადის. დავკვირით ფერად და შავ-თეთრ სურათებს და კიდევ ერთხელ

მაშის კლასმა რომ საგრძნობლად აიწია, ამაში დიდი დამსახურება მიუძღვის მწვრთნელ ვალერი პეტრენკოს.

ამჟამად ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის მთავარი ამოცანაა, შეაჩიოს ნაკრების ღირსეული კანდიდატები, რომლებიც მოსკოვის ოლიმპიადისაში გამოვლენ.

მეგობრული ტანდემი

მოსკოვის ოლიმპიადისაზე ხელბურთის მატჩებს მოემსახურება 14 არბიტრი. ასეთი გადაწყვეტილება მიიღო სპორტის ამ სახეობის ფედერაციამ (იფფ). მათ შორის იქნებიან გდრ-ის წარმომადგენლები პეტერ რაუპფუსი და როლფ ბუჰდა. 3 წლის მანძილზე ისინი ერთად ემსახურებიან. რეს-

გავსაძინება. რ. კოიკა და ვ. კაპიტონოვის, დ. ლატინინისა და ბ. შახლინის, ი. ვლასოვისა და პ. ბოლოტნიკოვის. დები თამარ და ზინედა მჭვრელია, პროზუმენა მჭვრელია, ბრუნელოს, ვ. ბულოტნიკოვისა და ვ. ალექსევის, ლ. ტურიშვილისა და ვ. სანევიცის ბრწყინვალე სტარტები. ასე გეპიროთ საბჭოთა სპორტის დიდების დროში XXII ოლიმპიადისაზე მოსკოვი!

„1980 წელი, მოსკოვი, 19 ივლისი — 3 აგვისტო“ — ახალი ალბომის უკანასკნელი თავი.

ვკითხულობთ: 1971 წლის ნოემბერში ბონაში, სოკის სამღივნოს გაეგზავნა მშრომელთა დეპუტატების მოსკოვის საქალაქო საბჭოს ოფიციალური წერილი: „მხედველობაში იღებს რა ქალაქ მოსკოვის მოსახლეობის გულ-

წრფელ სურვილს, რათა ჩვენი სახელმწიფოს დედაქალაქი გახდეს ოლიმპიური თამაშების ქალაქი. და ხელმძღვანელობთ რა მისწრაფებით, რომ ღირსეული წვლილი შევიტანოთ თანამედროვე ოლიმპიურ მოძრაობაში, მშრომელთა დეპუტატების მოსკოვის საქალაქო საბჭოს აქვს პატივი ოფიციალურად მიიპატიოს 1980 წლის XXII ოლიმპიადის თამაშები ქალაქ მოსკოვი... ვიმედოვნებთ, რომ საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტი კეთილმოსურნეობით მოექცევა ჩვენს წინადადებას და გადაწყვიტოს ჩვენს მიღებულ XXII ოლიმპიური თამაშები ჩაატაროს ქალაქ მოსკოვიში...“

1974 წლის ოქტომბერში სოკის 75-ე სესიამ ვენაში მიიღო გადაწყვეტილება 1980 წლის ოლიმპიური თამაშების ორგანიზაციის უფლება მიეცა მსოფლიოში პირველი სოციალისტური სახელმწიფოს დედაქალაქისთვის — მოსკოვისთვის. 5 წელიწადი გავდა ამ სასიხარულო ცნობის მიღების შემდეგ. ბევრი, ძალიან ბევრი რამ გაკეთდა მომავალი ოლიმპიადის დედაქალაქში — განაწლდა მთავარი სტადიონი ლუჟნიკში, მწყობრში შედის უნივერსალური სპორტული დარბაზი მშვიდობის პროსპექტზე, ოლიმპიური სოფელი, ოლიმპიური საცურაო აუზი... დიდი სპორტული მშენებლობანი მიმდინარეობს ტაინში, ლენინგრადში, კიევსა და მინსკში. ყოველივე ამის შესახებ მოგვითხრობს მოსკოვის 1980 წლის ოლიმპიადის ემბლეით დამშვენებული ეს მართლაც საინტერესო ალბომი. გულწრფელი მადლობა მის შემქმნელს.

ო. ნოზაძე.

პუბლიკის ჩემპიონატებს, ხოლო 1968 წელს წარმატებით იმსახურეს ლანიაში გამართულ მსოფლიო ჩემპიონატის შეხვედრებში. ამას გარდა, ამ წყვილის ანგარიშზეა ბევრი საერთაშორისო და ამხანაგური მატჩების მსჯობა.

„მოსკოვის ოლიმპიადის ხელბურთელთა ტურნირში სამსაჯოდ მიწვევას ვთვლით, როგორც იფფის მიერ ხელბურთის ჩვენი ეროვნული ფედერაციის აღიარებას.“ — განაცხადა პ. რაუპფუსმა — კარლ-მარქს-შტადლის კომბინატ „ტექსტილს“ ზეინკალ-შეჩინოსმა. იგი 1960 წლიდან მსაჯობს და მეორედ მონაწილეობს ოლიმპიურ ტურნირში.

საკდისის კორ. ბერლინი.

დადგა 1980 წელი. მოგვიახლოვდა ახალი საფეხბურთო სეზონიც. ვაჟების მკითხველებმა, ფეხბურთის გულშემატკივრებმა კარგად იციან, რომ თუ ჯერჯერობდა არ შეფასდა წარსული, არ გაკეთდა სათანადო დასკვნები, მწვინა მომავალში წარმატებაზე ფიქრი. ამიტომაც ვახსენებთ ის ინტერესი, რომელსაც ისინი იჩენენ გასული საფეხბურთო სეზონის მიმართ.

საქართველოს სპორტკომიტეტის ფეხბურთის სამმართველოში, ფეხბურთის რეზერვული ფედერაციაში, „ლელოს“ რედაქციაში მრავალად მოდის წერილები — ფეხბურთის მოყვარულებს ბევრი რამ აინტერესებთ განვლილი სეზონის შეჯიბრებებთან დაკავშირებით. ამ წერილების საბაზოვად ვაქვეყნებთ საქართველოს სპორტკომიტეტის ფეხბურთის სამმართველოს უფროსის ბ. შაჰსაბაძის სტატიას, რომელშიც საქართველოს გუნდების გამოხვალათა შედეგებია განალიზებული.

ფეხბურთის მრავალრიცხოვანმა მოყვარულმა კარგად იციან, რომ თუკანსკელ წლებში ჩვენს რესპუბლიკაში სპორტის ამ სახეობის განვითარების საქმეში გარკვეული წარმატებებია მოლოდინი და ამ მხრივ 1979 წლის სეზონიც არ იყო გამონაკლისი.

საქართველო: პირველმა გუნდმა — თბილისის „დინამომ“ მეორედ მოიპოვა საბჭოთა კავშირის თასი. იმავე „დინამომ“, რომელიც საქართველოს ნაკრების სახელით გამოდიოდა სსრკ-ს კავშირის VII საზაფხულო სპორტკავშირში, მეორე საბჭოთა ადგილი დაიკავა მოსკოვის გუნდის შემდეგ. მართალია, საქართველო ჩემპიონატში დაკავებული IV ადგილი არ შეესაბამება „დინამოს“ ახლანდელ პოზიციას. შესაძლებლობებს და გულშემატკივრების გუნდის უფრო მეტს მოელოან, რაც საკვებით კანონზომიერია, მაგრამ არ უნდა დაგავიწყდეს, რომ თასისთვის ბრძოლაში, სპორტკავშირის ძალზე ინტენსიურ, დაძაბულ ტურნირში წარმატებით მონაწილეობამ, ჩემპიონატის მოტეხვამ და ევროპის ჩემპიონთა თასის გათამაშებამ, სსრკ-ს კავშირის ნაკრებ გუნდში მონაწილეობამ ბევრი ძალა და ენერჯია შეიწირა, აღარაფერს ვამბობთ ნერვულ და ფსიქოლოგიურ დაძაბულობაზე, წამყვან მოთამაშეთა ტრავმებზე, რასაც ხშირად ჰქონდა ადგილი ამ მეტად რთულ სეზონში. ასე რომ, თუ თბიჭურად ვიმსჯელებთ, ჩვენმა პირველმა გუნდმა 1979 წლის სეზონი საუკეთესო მაჩვენებლებით დაამთავრა და იმედს უნდა ვიქონიოთ, რომ კარგი ტრადიციები, რაც თბილისის „დინამომ“ დამკვიდრდა ბოლო წლებში, მომავალშიც გაგრძელდება.

რაც შეეხება ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასის გათამაშებაში თბილისის „დინამოს“ მონაწილეობას, მართალია, მას წარმატებად ვერ მივიჩნევთ, ვინაიდან ფაქტია, რომ გუნდი მეორე წრეშივე გამოეთიშა შეჯიბრებას, მაგრამ ფიქრობთ, არც საგანგაშო გააკეთა არაფერი. ალბათ, ყველა დამკვიდრებმა, რომ ინგლისის ჩემპიონი „ლივერპული“ თავიდანვე ითვლებოდა ამ ტურნირის ერთ-ერთ ფავორიტად, „დინამომ“ კი ვერ ლევიტებულა ითამაშა ბრწყინვალედ, ხოლო განმეორებით შეხვედრაში არა მარტო რევანში აიღო, არამედ დიდი ანგარიშითაც დაამარცხა სახიფათოქმული მეტოქე. წილისყრამ კიდევ ერთ ევროპულ გრანდთან დააწყვილა „დინამომ“. ამჯერად მისი მეტოქე იყო გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ჩემპიონი

„პამბურგი“, ევროპის ერთ-ერთ ყველაზე ძლიერი საკლუბო გუნდი. მასთან ორივე შეხვედრაში იყო მომენტები, რომელთა წარმატებით დამთავრება შეეძლო სხვა საერთო შედეგი მიეცა, მაგრამ თუ თბიჭურნი ვიქნებით, უნდა ვაღიაროთ, რომ დღევანდელი „პამბურგი“ მართლაც ძალზე ძლიერი კოლექტივია და ბედს მინიჭდამინც ნუ დავემდურებით.

„ა“ კლასის პირველ ლიგაში ჩვენს რესპუბლიკის წარმომადგენელმა — ქუთაისის „ტორპედომ“ XI ადგილი დაიკავა 24 მონაწილის შორის. ერთი შეხედვით შედეგი შეიძლება ზოგ მანც-დამანც არ აკმაყოფილებდეს, მაგრამ თუ გავითვალისწინებთ, რომ „ტორპედო“ რეგულარულად

არსებობს მანძილი ქალაქებს შორის კი რამდენიმე ათას კილომეტრს უდრის. კერძოდ, საქართველოს გუნდებს მგზავრობა უწევთ იოსკარ-ოლაში, ყაზანში, კიროვში, ნაბრეჟნე ჩელნიში და სხვა შორეულ ქალაქებში. გარდა იმისა, რომ ეს მგზავრობა დიდ ხარჯებთან არის დაკავშირებული, იგი უამრავ ძვირფას დროს აკარგინებს ჩვენს ფეხბურთელებს, რომლებიც უშუალო პრაქტიკული სასწავლო-საწვრთნელი მუშაობის ნაცვლად აეროპორტებში ატარებენ თამაშიდან თამაშამდე დარჩენილ რამდენიმე დღეს. ყოველივე ამან, რა თქმა უნდა, უარყოფითად იმოქმედა II ლიგის გუნდების ოსტატობის ზრდის დონეზე, რის გამოც აქედან ბოლო ხანს მალალ ლიგაში ნაკლებ

მაგრამ გვექონდა დაბალი მაჩვენებლებიც, რომლებიც არ აკმაყოფილებს ჩვენს მოთხოვნებს, არ შეეფერება არსებულ შესაძლებლობებს. ასე, მაგალითად, საქართველო ალკ „იმედის თასის“ გათამაშებაში ჩვენმა გუნდმა დაიკავა IV ადგილი, „განთიადმა“ პრეტენზიანთა საკავშირო შეჯიბრებაში (1961-62 წლებში დაბადებული) — V ადგილი, კიდევ უფრო უარესად გამოვიდა ჩვენი ნაკრები გუნდი საქართველოში გასასასვლელზე, რომლის ფინალშიც ვერ მონაწილეობდა.

ს ა პ ა ტ ი თ მ ი ზ ა ნ ი

გასული სეზონის შედეგები და მომავლის ამოცანები

აწვედის თბილისის „დინამოს“ მაღალი კლასის ფეხბურთელებს, ხოლო თვით მას ამ დროს არა აქვს საკმაო მხარდაჭერა და დახმარება ადგილობრივი ხელმძღვანელობის მხრივ, მისგან მეტს არც უნდა მოველოდეთ. იმედი გვაქვს, რომ კარგი სპორტული ტრადიციების მქონე ქალაქ ქუთაისში უფრო გულსყუთი მოეკიდებან ფეხბურთის განვითარების საქმეს, ადგილობრივი ორგანიზაციები ყველა პირობას შეუქმნიან ტრადიციულ ნაყოფიერ წვრთნისა და ჩემპიონატში წარმატებით მონაწილეობისთვის. ჩვენი, ჩვენი მხრივ, მეტი მუშაობა გვმართებს, რათა ამ ნიჭიერი კოლექტივმა უფრო კარგ მაჩვენებლებს მიღწიოს მომავალ სეზონში.

„ტორპედო“ კლარების ძირითადი მიმწოდებელია თბილისის „დინამოსთვის“ და, ვფიქრობ, დინამოელთა ხელმძღვანელობამაც მეტი უნდა იზრუნოს ამ გუნდზე, მის მომავალზე.

საკავშირო პირველობის „ა“ კლასის II ლიგაში საქართველოდან 7 გუნდი მონაწილეობდა. პირდაპირ უნდა ითქვას, რომ II ლიგის შეჯიბრება ძალზე არანორმალურ პირობებში მიმდინარეობს. ჩვენი, IV ზონა, დაკომპლექტებული იყო 24 კოლექტივით, სადაც საქართველოს გარდა იყვნენ აზერბაიჯანის, სომხეთისა და რუსეთის ფედერაციის კოლექტივები. ყოველ გუნდს უნდა გავარაუდოთ 46 კალენდარული შეხვე-

ბად მოდიან ნიჭიერი ფეხბურთელები.

ამ მეტად რთულ და დაძაბულ ტურნირში დიდ წარმატებას მიღწევა ლანჩხუთის „გურამს“, რომელმაც გათამაშების ფინალში ერთი ქულით გაუსწრო სამტრედიის „ლოკომოტივს“ და მომავალ წელს I ლიგაში თამაშის უფლება მოიპოვა, პირველ ათეულში დაიკავა ადგილები ჩვენი რესპუბლიკის კიდევ ოთხმა კოლექტივმა — ზუგდიდისა და სოხუმის „დინამომ“, გორის „დილა“ და ფოთის „კოლხეთმა“. რაც შეეხება ბათუმის „დინამოს“, ამ გუნდმა სუსტად ჩაატარა სეზონი და, საქართველოს პირველობის დეპუტატობით, თავისი ადგილი უნდა დაეთმო ჩვენი რესპუბლიკის ახალი ჩემპიონს — რუსთავის „მეტალურგს“.

ამჟამად საკავშირო სპორტკომიტეტი განიხილავს ჩემპიონატის მომავალი გათამაშების ახალ გარანტიებს და საბოლოო გადაწყვეტილებას მიიღებს მიმდინარე წლის იანვრის პირველ ნახევარში. ძირითადი ცვლილებაა მიხედვით პირველი და მეორე ლიგების შეჯიბრებაში მონაწილეობის წინასწარ არაფერს თქმა შეიძლება, ერთი კი ცხადია, ყველა გუნდი საფუძვლიანად უნდა ემზადოს ახალი სეზონისთვის, ყველაფერი გააკეთოს სასწავლო-საწვრთნელი მუშაობის მაღალ დონეზე დასაყენებლად.

ეცილებოდა ერთმანეთს პირველობას. საქართველოს ჩემპიონის წოდება მოიპოვა რუსთავის „მეტალურგმა“. II და III სპორტო ადგილები დაიკავებს გალის „მზიურმა“ და ტყიბულის „მეშახტემ“.

საქართველოს თასის გათამაშებაში გამარჯვება ჭიათურის „მალაროელს“, რომელმაც კარგი საჩუქარი უძღვნა მშობლიურ ქალაქს 100 წლის იუბილზე.

ჩემპიონისა და თასის მფლობელს შორის გამართულ სუპერთაშე რუსთავის „მეტალურგმა“ კიდევ ერთხელ დაამტკიცა ჩემპიონის უპირატესობა და დამსახურებულ გამარჯვებას მიიღწია.

კარგი შედეგები ჰქონდათ ჩვენს ქაბუჯ ფეხბურთელებს საქართველო შეჯიბრებებში. საქართველოს ნაკრებმა გამარჯვა საქართველო ალკ „სიპაქუსს“ თასის გათამაშებაში (მწვრთნელები ლ. ვერულიძე, მ. ანთიძე, გ. ჩარკვიანი), თბილისის „დინამოს“ ქაბუჯა გუნდი (მწვრთნელები თ. უმეგერიძე, ბ. სიჭინავა, თ. გეგეჭკორი) III ადგილზე გავიდა ოლიმპიური რეზერვების ბაჟმეთა სპეციალიზებული სკოლების საკავშირო შეჯიბრებაზე. წამყვანი ადგილები დაიკავეს საუწყებო შეჯიბრებებში სპორტსაზოგადოებათა ნაკრებმა გუნდებმა: „შრომითმა რეზერვებმა“ — I და II ადგილები ორ ასაკობრივ ჯგუფში, „სპარტაკმა“ — I ადგილი, „ლოკომოტივმა“ — III ადგილი.

უწდა ადვინდით, აგრეთვე, რომ მთელ რიგ ქალაქებსა და რაიონებში ადგილობრივი პარტიული, საბჭოთა-და საზოგადოებრივი ორგანოები დიდ დახმარებას უწევენ სპორტულ ორგანიზაციებს ფეხბურთის განვითარების საქმეში. მათ რიცხვში აღსანიშნავი არიან ლანჩხუთი, სამტრედია, ზუგდიდი, სოხუმი, რუსთავი, გალი, ტყიბული, მახარაძე, ჭიათურა. კარგი იქნება, თუ მათს მაგალითს მიმბაძვენ ქუთაისში, ბათუმში, და სხვა ქალაქებსა და რაიონებში. ამით ფეხბურთი, რა თქმა უნდა, მოიგებს.

როგორც ვიცით, 1980 წელს მოსკოვის ოლიმპიური თამაშების წელია. ქართული ფეხბურთის მთავარი მიზანია თავისი წვლილი შეიტანოს ჩვენი ოლიმპიურა გუნდის წარმატებაში, რაც შეიძლება მეტი ფეხბურთელი მივიყვით სსრკ-ს კავშირის მთავარ გუნდს — ოლიმპიურ ნაკრებს. ჩვენი მიზანია, აგრეთვე, წარმატებით გამოვიდეთ სხვადასხვა რანგის შეჯიბრებებზე, უფრო სრულყოფით რესპუბლიკური გათამაშების სტრუქტურა, ჩავატაროთ შეჯიბრებები მაღალ სპორტულ დონეზე, გავაუმჯობესოთ მსაჯობის ხარისხი, მინიმუმამდე დაივიწყანთ დარღვევები და ყოველივე ამის ხარჯზე ავამაღლოთ ფეხბურთელთა ოსტატობის დონე, რათა საიმედო რეზერვი მოვუზოდალო რესპუბლიკის ოსტატთა და ქვეყნის ნაკრებ გუნდებს.

ბ. შაჰსაბაძე,
საქართველოს სპორტკომიტეტის ფეხბურთის სამმართველოს უფროსი, საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელი.

ფეხბურთი

ნ ა კ რ ე ბ ი ს ა რ ი თ ე ა უ ტ ი კ ა

- 1979 წელს საბჭოთა კავშირის ფეხბურთელთა პირველმა ნაკრებმა 11 ოფიციალური სერიაში მონაწილეობა მიიღო, აქედან 6 მოიგო, 3 ფრედ დაამთავრა და 2 წააგო, ბურთების სხვაობა 20—12. ტექნიკური შედეგები ასეთია: 1. 28 მარტი. სიმფეროპოლი. ბულგარეთის ნაკრები — 3:1. (გოლები — ბლოხინი, შენგელია, გაგილოვი).
- 2. 19 აპრილი. თბილისი. შვეიცია — 2:0 (შენგელია, ხილიატულინი).
- 3. 5 მაისი, მოსკოვი. ჩეხოსლოვაკია — 3:0 (ქორიძე, შენგელია, ხილიატულინი).
- 4. 19 მაისი, თბილისი. უნგრეთი — 2:2 (ჩენსოკოვი, შენგელია).
- 5. 27 ივნისი. კოპენჰაგენი. დანია — 2:1 (დარასელია, თ. ჰოიგარდი — საკუთარი კარში).
- 6. 4 ივლისი. ველსიცი. ფინეთი — 1:1 (ხაპსალისი).
- 7. 5 სექტემბერი. მოსკოვი. გერმ — 1:0 (გაგილოვი).
- 8. 12 სექტემბერი. ათენი. საბერძნეთი — 0:1.
- 9. 14 ოქტომბერი. მოსკოვი.

- რუმინეთი — 3:1 (ხილიატულინი, ბურიაკი, იურჩინინი).
- 10. 31 ოქტომბერი. მოსკოვი. ფინეთი — 2:2 (ანდრეევი, გაგილოვი).
- 11. 21 ნოემბერი. თბილისი. გერმ — 1:3 (მხოვიკოვი).
- პირველ 6 შეხვედრაში უფროსი მწვრთნელი იყო ნ. სიმონიანი, შემდეგ კი — კ. ბესკოვი, გარდა შემთხვევითი მატჩისა, როცა გუნდს თ. ბაზილევიჩმა უხელმძღვანელა.
- ამ მატჩებში მონაწილეობა მიიღო ქვეყნების 11 კლუბის 42 ფეხბურთელმა. ყველაზე მეტი წარმომადგენელი ჰყავდა მოსკოვის „სპარტაკს“ — 9. 8-8 ფეხბურთელი მიაწოდეს ნაკრებს თბილისისა და კიევის დინამოელებმა, ხოლო მათმა მოსკოველმა თანაკლუბებებმა — 7. მოსკოვის „ტორპედოდან“, ცესკოდან და ლოვიოს „კარპატოდან“ ნაკრებში 2-2 კაცი იყო მიწვეული, ხოლო დონეცკის „შახტორიდან“, ერევანის „არარატიდან“, ლენინგრადის „ზენიტოდან“, დონის როსტოვის ასკოდან — თითო.

- ნაკრების თერთმეტსავე შეხვედრაში მიიღო მონაწილეობა მისმა ახლანდელმა კაპიტანმა მხოვიკოვმა. ბუნებრივად ჩაატარა 10 მატჩი, ხილიატულინი — 9, დარასელია — 8. შემდეგ მოდიან: გაგილოვი, გონტარი, პრიგოლა, შენგელია — 7-7; ბესლოვი, ბლოხინი, ყიფიანი, შაგოლი — 5-5; ავები, ბერეჟნო, იურჩინინი, ქორიძე, ჩენსოკოვი — 4-4; გუცოვი, თანესიანი — 3-3; ანდრეევი, გაზაევი, დასაევი, იარცევი, მესტიმეკოვი, ნიკოლინი, რომენსკი, ხაპსალისი, ხინჩაგაშვილი, — 2-2; ბურიაკი, გაბელია, გესი, დეგტიარევი, ვერეჟნოვი, კახაილოვი, ლოხინსკი, მ. მანაიძე, მინაევი, მირზოიანი, ქუბიკოვი, როლინი, სამოხინი, ჩერეჟკოვი — თითო.
- 42 ფეხბურთელიდან 16 დებიუტანტი იყო: გესი, დასაევი, მირზოიანი, სამოხინი, შაგოლი, ჩერეჟკოვი, გაბელია, ქორიძე, შენგელია, ლოხინსკი, ხაპსალისი, იურჩინინი, როლინი, ანდრეევი, ავები, თანესიანი.
- 20-დან 4 გოლი გაიტანა შენგე-

- ლიამ, 3-3 — გაგილოვმა და ხილიატულინი, თითო — ანდრეევი, ბლოხინი, ბურიაკი, დარასელიამ, იურჩინინმა, მხოვიკოვმა, ქორიძემ, ჩენსოკოვმა, ხაპსალისმა. ერთი ავტოგოლი დანიეს თ. ჰოიგარდის ხარჯზე.
- 12-დან 7 გოლი გაუშვა გონტარმა, 3 — გაბელიამ, თითო — რომენსკიმ და დასაევმა. დეკტიარევის გოლი არ გაუშვია, მან მხოლოდ ერთი ტიპი ითამაშა.
- ჩვენი ფეხბურთელები სულ შეხვედრიან მსოფლიოს 49 ქვეყნის გუნდებს და მხოლოდ არგენტინის, ბრაზილიის, გერმანიის, გერმანიის, ინგლისის, პორტუგალიის, პოლანდის ნაკრებ გუნდებთან აქვთ უარყოფითი ბალანსი.
- სამაგიეროდ, დიდი წარმატებით თამაშობდა ჩვენი გუნდი დანიის (7 თამაშიდან 7 მოგება) და ინდოეთის (5-დან 5) ნაკრებებთან.
- 27 წლის მანძილზე ნაკრებში ყველაზე ბევრჯერ გამოსულა ა. შესტერნიოვი — 89 მატჩი. შემდეგ არიან: ლ. იაშინი — 75, მ. ხურცილაკი — 67, ვ. ვორონინი — 65, თ. ბლოხინი — 63, ვალ. ივანოვი, ვ. კაპლინი — 59-59, ი. ნიტი — 55, ვ. კოლოტოვი — 53, ე. ლოგინევი, ი. ჩისლენკო — 51-51.

- საუკეთესო ბომბარდირთა სიას კვლავინდებურად სათავეში უღდას ვალ. ივანოვი — 26 გოლი. ათეულში შედიან: ე. სტრეტიკოვი — 24, თ. ბლოხინი, ვ. კოლოტოვი — 22-22, ვ. პონედელნიკი — 20, ა. ბანიშევიკი, ი. ჩისლენკო — 19-19, ა. სიმოვიკი, ა. ილინი — 15-15, ნ. ბონიანი — 12, ს. მეტრეველი — 11.
- თბილისის „დინამოს“ შემადგენლობიდან პირველ ნაკრებში უთამაშა 22 ფეხბურთელი, რომლებსაც საერთო ჯამში 324 მატჩი გაუშვართათ 45 გოლი გაუტანიათ. აი, ისინიც: მ. ხურცილაკი — 67 მატჩი (გაიტანა 6 გოლი), რ. დოძუაშვილი — 49, მ. მესხი — 35 (4), ს. მეტრეველი — 27 (6), ა. ნოლია — 20 (5), გ. ჩოხელი — 19, დ. ყიფიანი, — 18 (7), კ. ასათიანი — 16 (5), ვ. დარასელია — 11 (2), მ. ხინჩაგაშვილი — 11, ვ. გუცოვი — 9 (1), გ. სიჭინავა — 8, რ. შენგელია — 7 (4), გ. ცხობერეძე — 7, ვ. ქორიძე — 4 (1), მ. მანაიძე — 4, თ. კოსტავა — 3 (1), ა. ლომთაძე — 3 (1), ვ. ბარქაია — 2 (2), რ. ჩელებიძე — 2, თ. გაბელია — 1, ა. ქუაყელი — 1.

ბ. პარაყანიძე.

კორიფონტეა ლეიკ-კლესიდი

სინრაჟეა გალანჯიკა

პრანსონგორსკში დასრულდა ბიატლონისტთა საკავშირო ტურნირი სპორტკლუბ „ზორის“ პრიზზე. პროგრამის უკანასკნელი სახეობა გახლდათ 4X7,5 კილომეტრზე ესტაფეტა. მთავარ პრეტენდენტებად ითვლებოდნენ საბჭოთა კავშირის I და II ნაკრები გუნდები. II ნაკრებმა (დ. ჟურავლიოვი, ნ. კრუგლოვი, ს. პეუნკოვი, ვ. გავრიკოვი) ყველა საცეცხლე პოზიციაზე უშვეცდომოდ ისროლა, მაგრამ ქვეყნის I ნაკრებმა უფრო სწრაფად იბრძინა და სამიზნისთვის ერთი ტყვიის დაცილების მიუხედავად, გამარჯვება მოიპოვა. I ნაკრების წევრებმა ვ. ალიცინმა, ვ. ბარანოვმა, ა. უშაკოვმა და ვ. არტემიევმა საბოლოოდ 1:58.30 აჩვენეს. II ნაკრების დროა — 2:01.02. III ადგილზე გავიდა შეიარაღებული ძალების I ნაკრები გუნდი — 2:02.36.

ეტაპებზე მაღალი შედეგი აღმოაჩნდა არტემიევს. მან 7,5 კილომეტრზე 28.23-ში დაფარა ისე, რომ სამიზნისთვის არცერთი ტყვია არ დაუცილებია.

„ახალგაზრდი“ გსოფლიოს თასი

სამო-მოთხილა მუკათა მსოფლიო თასების გათამაშება კარგა ხანია ტარდება. შარშან მორბენლებმა პირველად სცადეს ძალები ამგვარ ტურნირში. წელს კი საერთაშორისო ფედერაციის გადაწყვეტილებით საფუძველი ჩაეყარა მსოფლიო თასის გათამაშებას „მფრინველ მოთხილაურ“

ლ. იაშინის კომენტარი

პარიზის ყოველკვირეულმა გამოშვება „ფრანს-ფუტბოლი“ შეაჯამა 1979 წლის ტრადიციული საკლასიფიკაციო სია ფეხბურთში ევროპის ქვეყნების ეროვნული ნაკრები გუნდებისთვის. სსრ კავშირის ნაკრებმა ამ ტრადიციულ სიაში დივიკა მე-11 ადგილი, ხოლო მას სათავეში ჩაუდგა იუგოსლავიის ნაკრები.

„ფრანს-ფუტბოლი“ კლასიფიკაციას აწარმოებს 1959 წლიდან. წლებადელი სია ასე გამოიყურება: 1. იუგოსლავია, 2. გფრ, 3. ავსტრია, 4-5. ინგლისი და ბელგია, 6-7. ჰოლანდია და პოლონეთი, 8-10. საფრანგეთი, იტალია და ჩეხოსლოვაკია, 11. სსრ კავშირი, 12. უნგრეთი, 13. გერმ, 14. საბერძნეთი, 15-17. ირლანდია, პორტუგალია და უელსი, 18-20. ბულგარეთი, დანია და თურქეთი, 21-22. ესპანეთი და შვეიცია, 23-24. შოტლანდია და ჩრდილოეთ ირლანდია, 25-26. ფინეთი და რუმინეთი, 27. ნორვეგია, 28.

კალათბურთი

გაყარჯუბიტი გააჩილანს.

სსრ კავშირის კლუბების ნაკრებმა გასული წლის ბოლო დღეს გამარჯვებით დაამთავრა კალათბურთულ ვაჭარა გუნდების საერთაშორისო ტურნირი, როცა დასკვნით შეხვედრაში მოუგო პარიზში საფრანგეთის ეროვნულ გუნდს — 101:86. II ადგილზე გაიყარჯუბიტი ჩეხოსლოვაკიელები, რომლებმაც დაამარცხეს აშშ-ს გუნდი — „ატლანტიკ ინ ექსპრესი“ — 84:82. III ადგილი ხელდა ფრანგებს, ხოლო IV — ამერიკელებს.

ეთა „ზორის“ დეკემბერ-მარტში 13 ქვეყნის ტრამპლინებზე გაიმართება ასპარეზობანი, რომლის პროგრამაშია 8 მცირე, 16 დიდ ტრამპლინზე ხტომა და ერთი შეჯიბრება თხილამურებით ფრენაში.

„ახალგაზრდი“ მსოფლიოს თასის გათამაშება ტარტი იტალიაში აიღო. კორტინა დ'ამპეცოს 75-მეტრიან ტრამპლინზე საასპარეზოდ ვერ გამოვიდნენ საბჭოთა კავშირის, გერმ-ის, ნორვეგიისა და ფინეთის ოსტატები, რამაც ბრძოლა ერთგვარად გაუიოლა ავსტრიელებს. ამ ქვეყნის სპორტსმენებმა მოიპოვეს სამივე საპრიზო ადგილი: ტ. ინაუერი 88,5 და 88 მეტრზე გადახტა და 250 ქულით დაწინაურდა. მეორე ადგილზეა პ. ნოიპერი — 243,3 ქული (ნახტომები 87,5 და 87 მ.), მესამეზე — ა. კრივიტი — 240,7 (88 და 87 მ.).

კვირას ჩატარდა თასის გათამაშების მეორე ტური.

ქვევის უპირაკანოვით

ბრატსკში გამართულ მოციგვეთა საკავშირო ჩემპიონატის პირველ ტურში ასპარეზობა დაამთავრეს ვაჭარმა ორადგილიანი ციგებით. შესანიშნავად გამოვიდნენ უკრაინელი ძმები ნ. და ვ. პანოროვები. მათ ორი დაშვების განში 74,796 წამი დახარჯეს. მომდევნო საპრიზო ადგილები ერთ-ერთ ლატვიის ეკიპაჟებს: მეორე ადგილზეა ა. კრიკის-დ. ბრიომ-ზეს ლუტი — 75,871, მესამეზე — ი. კოკორევიჩი და ვ. იაკობ-სონი — 77,656.

იზარდა, მხანა ვაჯილო!

„კინ უფრო სწრაფია?“

...თბილისის 105-ე ბავაბალში სპორტული მეცადინეობისას მივედი. სპორტულ ტრანსპორტში გამოწვობილი 4-5 წლის გოგო-ბიჭები მონდომებით ასრულებდნენ ვარჯიშს ბურთებით, რგოლებით, ჯოხებით, სახტუნელათი. ნორჩების დიდი ალტაცება გამოიწვია თამაშებმა „ვინ უფრო სწრაფია?“ და „თოკის გადაძლევა“.

პატარებს ძალიან მოსწონთ სპორტული თამაშები, განსაკუთრებით ისეთები, რომლებიც შეჯიბრების ხასიათს ატარებენ. — გვეუბნება აღმზრდელი ლალი ჯიყაშვილი, რომელიც თბილისის ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიური სასწავლებლის დამთავრების შემდეგ მეთვთავე წელიწადია მუშაობს აქ. — შეიცნო

ყველა ბავშვის ხასიათი და ჩვევა, მუდამ ითვალისწინებდა მათ შენს მუშაობაში და, რაც მთავარია, გიყვარდეს ბავშვები, სწორედ ესაა ჩვენი უმთავრესი მოვალეობა.

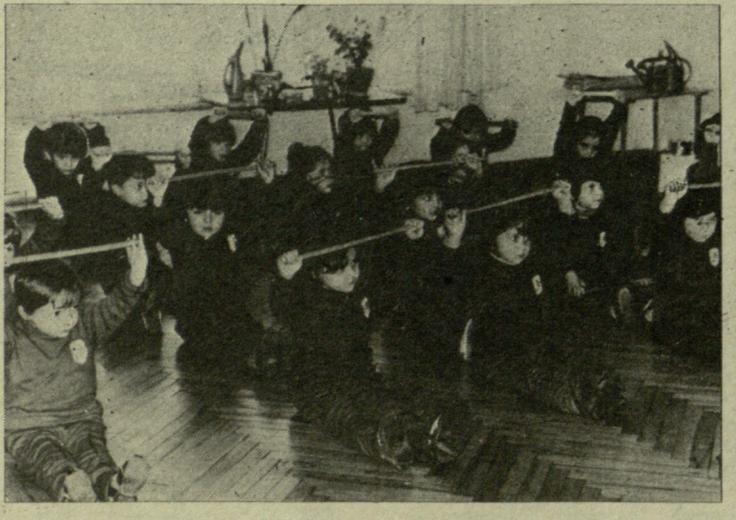
დღენიდავ ზრუნავენ თავიანთ აღსაზრდელებზე 105-ე ბავაბალის (გამგე ლილი თავაძე) მასწავლებლები ნუცა ბერაძე, ლია ჩოხიანიძე, მზია თაჩაშვილი, ნათელა სამხარაძე. წესრიგი და სისულთავე იგრძნობა აქ ყველგან: ბავშვებს მრავალი საინტერესო გასართობი აქვთ, ახლანან ბაღში სპორტული ფორმებიც შეიძინეს. 240 აღსაზრდელისთვის ყოველდღიურად ტარდება დილის გამამხნეველი 5-წუთიანი ვარჯიში, ხოლო კვირაში ორჯერ (ორშაბათსა და ხუთშაბათს) მუსიკის

თანხლებით იმართება სპორტული მეცადინეობანი, რომლებიც 20 წუთამდე გრძელდება.

სამწუხაროდ, ფიზკულტურული ვარჯიშისა და შეჯიბრებებისთვის ნორჩებს არა აქვთ სპეციალური სპორტული დარბაზი, ამიტომ მუშაობა თვით ვაჭარებში მიმდინარეობს, რაც, ცხადია, ნაკლებ ეფექტურია. ისიც გასათვალისწინებელია, რომ სკოლაშედილი ბავშვებისთვის არ იშვებება შესაფერისი ფიზკულტურულ-სპორტული ინვენტარი.

მ. ბრეზავაძე.

სურათებზე: 105-ე ბავაბალის აღსაზრდელები გულმოდგინედ ახრულებენ ახლადშესწავილ ვარჯიშს; აღმზრდელის ლ. ჯიყაშვილის ხელმძღვანელობით გოგო-ბიჭები ერთმანეთს ხისწრაფება და ხიზუხტეში ეჯიბრებიან.

ივალური მფრინელი?

მზრ-ის ბუნდესლიგის წამყვანი მოთხმეების გამოკითხვის შედეგად (იგი უწინაშე „ვიკრმა“ მოაწყო) ყველაზე უფრო პოპულარულ მწვრთნელად ფეხბურთში მიიჩნეეს ჰენეს ვაისგაილერი, რომელიც ახლა „იოლს“ ავარჯიშებს.

ამასთან, მისი საქმე დახასიათებები, ზოგჯერ, ცოტა არ იყოს, ორპარტოვანად უდერს. აი, რას წერდა ერთი ფეხბურთელი: „იგი მოთამაშებთან ჩინვისხანით იქცევა, მაგრამ მათთან სხვანაირი მოპყრობა არც შეიძლება. გარდა ამისა, მას ბევრი რამ ესმის ფეხბურთში, ან თავს ისე გვიჩვენებს, თითქოს ესმისო. ამას კი სხვა მწვრთნელებზე ვერ იტყვი.“

მძიმე პალიატიზაცი

ინვლისურ კლუბ „მანესტერ სიტს“ ყოფილი მცველი დევი უოთსონი, რომელიც ახლა ბრემენის „ვერდერში“ (გფრ) გამოდის, ძნელად ეჩვევა ახალ პირობებს. როდესაც მიუხედავად 1860-თან მატჩში მან ოდნავ უბიძგა მეტოქის ფორვარდს, იგი წააქცა და მძიმე ტრავმის სიმულაციის სცენა გაითამაშა.

უოთსონი შეეცადა საქმის იმთარება აენსნა მსაჯისათვის და იმ მცირეოდენი გერმანული სიტყვების მარაგს მიმართა, ინგლისიდან ჩამოსვლის შემდეგ რომ შეიძინა. მაგრამ გამოიჩინა, რომ ეს სიტყვები სრულიად არ იყო მსაჯთან საუბრისას გამოსყენებელი და შედეგშიც არ დააყოვნა: წითელი ბარათი და დისკვალიფიკაცია 8 (!) მატჩით.

მხატვრული ბანვარჯიში

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გაიმართა მხატვრული ტანვარჯიშის საღამო. ამ ტრადიციულ საღამოებზე უნივერსიტეტის ფუნდამენტის კეთილდღეობა და სპორტული კლუბი აწყობენ. ამჯერად საღამო უფრო სახეობით იერს ატარებდა, ვინაიდან ქართული მხატვრული ტანვარჯიშის წარმატებათა ავტორები წლის მიმწურულს თავისებური ანგარიშით წარსდგნენ უნივერსიტეტის სპორტულ დარბაზში შეკრებილ მრავალრიცხოვან გულშემატკივართა წინაშე. განსაკუთრებით აღსანიშნავია ის ფაქტი, რომ როგორც ჩანს, უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობა დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს ასეთ შეხვედრებს. სწორედ აქ ხდება ხოლმე თვალნათელი სპორტსმენთა მიმართ მათი მზრუნველი დამოკიდებულება. აღმზრდელთა და სპორტსმენთა ასეთი კონტაქტები, სამწუხაროდ, იშვიათია და სწორედ ამიტომ მათ მხოლოდ უნდა მივესალმო.

საღამო ჩვენი სახელოვანი სპორტსმენების გულთბილი მისაღმებით გახსნა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორმა დავით ჩხიკვიშვილმა, რომელმაც სპორტსმენებს გადასცა საპატიო სიგელები, სამახსოვრო საჩუქრები და წარმატებები უსურვა ახალ, 1980 წელს.

საქართველოს მხატვრულ ტანვარჯიშითა 1979 წლის მიღწევებზე ილაპარაკა სპორტის დამსახურებულმა ოსტატმა ელენე გოციელმა, ხოლო საღამოს მონაწილე სპორტსმენები დამსწრეთა წარუდგინა საქართველოს სსრ დამსახურებულმა მწვრთნელმა ნელი სალაძემ.

შეკრებილთ თვიათი ოსტატობა უჩვენეს იმ სპორტსმენებმა, რომლებმაც გასულ წელს დიდ წარმატებებს მიაღწიეს სავრთაშორისო, საკავშირო და რესპუბლიკურ შეჯიბრებებზე და შორს გაუთქვეს სახელი ქართულ მხატვრულ ტანვარჯიშში. სარბიელზე ერთმანეთს ცვილდნენ ირინე გაბაშვილი, ლალი დოლიძე, ირინე ექმუჩინა, მარინე ხალილოვა, მია ნადიბიძე, ნანა ფოცხიშვილი, ნინო ბურძღლა, ნინო-ჰეკუხელი. მაყურებლებს ჯგუფური ვარჯიშები წარუდგინეს ნორჩმა ტანვარჯიშეებმა: ეთერი ჯაყელი, მარიკა გოგოლაშვილი, ნინო ახატუნა და მკაე გოგინაშვილი.

„იამაყე, კარუიზივით გეცავიანი“

ცნობილი დანიელი თავდამსხმელი ა. სიმონსენი, რომელიც 1977 წელს ევროპის №1 ფეხბურთელად იყო აღიარებული, ახლა „ბარსელონაში“ გამოდის. ამას წინათ მან კლუბის პრეზიდენტს შესჩივლა, რომ ესპანეთში ყოფნის პირველი დღეებიდანვე მას ანონიმური მტრები სდევნიან.

— მიინც, რას გიზავებენ? — ტრეფფონით მირეკავენ და მეუბნებიან, რომ ოჯახიდან ამომეყვებიან, თუ კი დაუყოვნებლივ არ დეტრეგებ ესპანეთს.

— ეს ჩვენი მეტოქე კლუბების გულშემატკივრებია. ასეთი წერილები კრუიფს გაუთავებლად მოსდობდა, როცა იგი „ბარსელონაში“ თამაშობდა. იამაყე, ქაბულო, რომ კრუიფივით გეცავიან. შენ ახლა ისეთივე სახელი მოიხვეჭე, როგორც თვით დიდმა კრუიფმა!

დ. რივის რეაპლიტაცი

ინვლისის ეროვნული ნაკრებისა და „ლიდს უნიტიტის“ ყოფილ მწვრთნელს დონ რივის ქვეყნის ფეხბურთის ფედერაციამ ნება დართო 1980 წლის 1 იანვრიდან კვლავ შეუდგეს მუშაობას. როგორც ცნობილია, ყველა სათავეს მოულოდნელად, რივიმ 1977 წელს დატოვა ნაკრები და სათავეში ჩაუდგა არათა გერმანიეული ემირატების ნაკრებს. ეს გახდა იმის მიზეზი, რომ დ. რივის 10 წლით აუკრძალეს ინგლისში მწვრთნელად მუშაობა. ამჟამად რივი კვლავ უდგას სათავეში „ლიდს უნიტიტს“. მან ამ კლუბთან ცხრწლიანი კონტრაქტს მოაწერა ხელი.

სრადიციულ სალამოვა

ბი და წარმატებები უსურვა ახალ, 1980 წელს.

საქართველოს მხატვრულ ტანვარჯიშითა 1979 წლის მიღწევებზე ილაპარაკა სპორტის დამსახურებულმა ოსტატმა ელენე გოციელმა, ხოლო საღამოს მონაწილე სპორტსმენები დამსწრეთა წარუდგინა საქართველოს სსრ დამსახურებულმა მწვრთნელმა ნელი სალაძემ.

შეკრებილთ თვიათი ოსტატობა უჩვენეს იმ სპორტსმენებმა, რომლებმაც გასულ წელს დიდ წარმატებებს მიაღწიეს სავრთაშორისო, საკავშირო და რესპუბლიკურ შეჯიბრებებზე და შორს გაუთქვეს სახელი ქართულ მხატვრულ ტანვარჯიშში. სარბიელზე ერთმანეთს ცვილდნენ ირინე გაბაშვილი, ლალი დოლიძე, ირინე ექმუჩინა, მარინე ხალილოვა, მია ნადიბიძე, ნანა ფოცხიშვილი, ნინო ბურძღლა, ნინო-ჰეკუხელი. მაყურებლებს ჯგუფური ვარჯიშები წარუდგინეს ნორჩმა ტანვარჯიშეებმა: ეთერი ჯაყელი, მარიკა გოგოლაშვილი, ნინო ახატუნა და მკაე გოგინაშვილი.

ა. იმარლივილი.

რედაქტორი ა. ბასილიანი.

ზავთი გამოდის უოვალდვ, გარდა ორშაბათისა და პარასკევისა. რედაქციის მისამართი: 380096, თბილისი, ლენინის ქ. №14 დეპეშებისთვის — თბილისი, „ლელო“. ტელეფონები: რედაქტორი — 99-56-14, 93-97-50; რედაქტორის მოადგილე — 99-56-17; პასუხისმგებელი მდივანი — 93-97-52; განყოფილებები: ფეხბურთის — 99-81-71, 93-97-56; მასობრივი ფიზკულტურული მუშაობის — 93-97-55; სპორტის პროპაგანდის — 93-97-51; მოსწავლე და სოფლის ახალგაზრდობის — 93-97-53; ჰადრაის — 93-97-28; სამხატვრო — 93-97-52; წერილების — 93-97-54; კორექტორები — 93-97-49; გამომშვები — 93-93-81; ფოტოლაბორატორია — 93-97-58; მემანქანები — 93-97-57.